

Zarządzenie Nr 43 /2010
Dyrektora Generalnego Służby Więziennej

z dnia 13 sierpnia 2010 r.

**w sprawie ustalania metod i form działalności w zakresie ochrony jednostek organizacyjnych
Służby Więziennej**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 3, 11 i 12 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523) ustala się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa szczegółowo:

- 1) metody i formy wykonywania zadań służbowych przez funkcjonariuszy w zakresie ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej;
- 2) zasady technicznego zabezpieczenia ochronnego i bezpieczeństwa w zakładach karnych i aresztach śledczych;
- 3) zasady wykorzystania zwierząt do realizacji zadań Służby Więziennej;
- 4) metody i formy wykonywania zadań służbowych przez funkcjonariuszy w zakresie nieobjętym przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy;
- 5) zasady realizacji zadań wynikających z innych ustaw.

§ 2. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Centralny Ośrodek – Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej;
- 2) Centralny Zarząd – Centralny Zarząd Służby Więziennej;
- 3) dowódca zmiany – funkcjonariusza kierującego zmianą lub jego zastępcę albo funkcjonariusza kierującego zmianą w wyodrębnionym oddziale;
- 4) dozоровanie – ochranianie osadzonego podczas jego przemieszczania i pobytu na terenie jednostki organizacyjnej;
- 5) Dyrektor Generalny – Dyrektora Generalnego Służby Więziennej albo jego zastępcę;
- 6) dyrektor – dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jego zastępcę;
- 7) dyrektor biura – Dyrektora Biura Ochrony i Spraw Obronnych Centralnego Zarządu albo jego zastępcę;
- 8) dyrektor okręgowy – dyrektora okręgowego Służby Więziennej albo jego zastępcę;
- 9) funkcjonariusz – funkcjonariusza albo pracownika Służby Więziennej lub przywięziennego zakładu pracy;
- 10) jednostka organizacyjna – jednostkę organizacyjną Służby Więziennej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej;
- 11) kierownik jednostki organizacyjnej – odpowiednio Dyrektor Generalny, dyrektor okręgowy, Komendant Centralnego Ośrodka, komendant ośrodka albo dyrektor;
- 12) klucze – klucze i nośniki informacji w postaci kart elektronicznych służących do otwierania bram, drzwi lub krat;
- 13) Komendant Centralnego Ośrodka – Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej albo jego zastępcę;
- 14) komendant ośrodka – komendanta ośrodka szkolenia lub ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej albo jego zastępcę;
- 15) konwojent – funkcjonariusza wchodzącego w skład konwoju;
- 16) konwojowanie – ochranianie osadzonego podczas jego przemieszczania i pobytu poza terenem zakładu;
- 17) konwój – funkcjonariuszy ochraniających osadzonych poza terenem zakładu;
- 18) oddział mieszkalny – wyodrębniony organizacyjnie zespół cel mieszkalnych dla osadzonych i pomieszczeń niezbędnych do jego funkcjonowania;
- 19) okręgowy inspektorat – okręgowy inspektorat Służby Więziennej;
- 20) osadzony – skazanego, tymczasowo aresztowanego, ukaranego i osobę, wobec której zastosowany został środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności;
- 21) ośrodek szkolenia – ośrodek szkolenia Służby Więziennej;
- 22) ośrodek doskonalenia – ośrodek doskonalenia kadr Służby Więziennej;
- 23) pojazd konwojowy – pojazd samochodowy wykorzystany do konwojowania, w szczególności: samochód więźniarka, samochód sanitarny, autobus, mikrobus, samochód osobowy, samochód ciężarowy przystosowany konstrukcyjnie do przewozu osób;
- 24) pora dzienna – okres od rozpoczęcia apelu porannego do zakończenia apelu wieczornego;
- 25) pora nocna – okres od zakończenia apelu wieczornego, do rozpoczęcia apelu porannego;

- 26) posterunek – miejsce, odcinek lub rejon powierzony funkcjonariuszowi do realizacji zadań związanych z ochroną;
- 27) posterunek uzbrojony – posterunek, na którym pełnią służbę funkcjonariusze wyposażeni w broń palną;
- 28) przedmioty niebezpieczne – przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku w jednostce organizacyjnej, w szczególności: broń palna i biała, amunicja, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, środki odurzające i substancje psychotropowe;
- 29) przedmioty niedozwolone – przedmioty, które mogą utrudniać prawidłowy tok postępowania karnego, w szczególności: sprzęt łączności i urządzenia techniczne służące do rejestrowania oraz odtwarzania informacji;
- 30) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31.10.2003 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U. Nr 194, poz. 1902);
- 31) siły wsparcia – funkcjonariuszy z innych jednostek organizacyjnych Służby Więziennej udzielających pomocy w razie zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa danej jednostki;
- 32) stanowisko – stałą lub okresową funkcję pełnioną w związku z ochroną jednostki organizacyjnej, nie związaną z posterunkiem;
- 33) stanowisko uzbrojone – stanowisko, na którym pełni służbę funkcjonariusz wyposażony w broń palną;
- 34) teren zakładu – teren, który ogranicza zewnętrzna linia ogrodzenia ochronnego;
- 35) zdarzenie nadzwyczajne – zdarzenie, które spowodowało zagrożenie lub naruszenie bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej albo konwoju, zagrożenie dla zdrowia lub życia osadzonego lub funkcjonariusza, a także naruszenie prawa przez wymienionych, ścigane z urzędu;
- 36) zabezpieczenia techniczno–ochronne – zabezpieczenia mechaniczne, elektryczne i elektroniczne oraz budowlane, stosowane w ochronie jednostki organizacyjnej;
- 37) zakład – zakład karny lub areszt śledczy wraz z podległymi im wyodrębnionymi oddziałami zewnętrznymi i oddziałami tymczasowego zakwaterowania skazanych;
- 38) zmiana – grupę funkcjonariuszy kierowaną przez dowódcę zmiany.

§ 3. 1. Kierownik działu ochrony przedstawia dyrektorowi założenia do planu ochrony oraz jego wstępny projekt. W przypadku opracowywania planu ochrony dla wyodrębnionego oddziału zakładu w pracach tych bierze udział także kierownik tego oddziału.

2. Jeżeli w skład zakładu wchodzi wyodrębniony oddział, dyrektor opracowuje odrębny plan ochrony dla tego oddziału.

3. Plan sporządza się w czterech egzemplarzach. Pierwszy egzemplarz planu pozostaje w dyspozycji kierownika działu ochrony, drugi dowódcy zmiany, natomiast egzemplarz trzeci przesyła się właściwemu dyrektorowi okręgowemu, a czwarty – dyrektorowi biura.

4. Do dyrektora biura i dyrektora okręgowego przesyła się dokumenty wymienione w § 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1–2 i 4–6 rozporządzenia.

5. Dokumenty, o których mowa w § 16 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia, właściwy dla miejsca ich podpisania dyrektor okręgowy, przesyła do dyrektora biura.

6. W przypadku opracowywania planu ochrony dla wyodrębnionego oddziału, oprócz czterech egzemplarzy planu, o których mowa w ust. 3, sporządza się egzemplarz piąty, który pozostaje w dyspozycji dowódcy zmiany tego oddziału.

§ 4. 1. Plan ochrony dla:

- 1) Centralnego Zarządu i Ośrodka Doskonalenia Kadr Służby Więziennej w Popowie – opracowuje funkcjonariusz wyznaczony przez Dyrektora Generalnego;
- 2) Centralnego Ośrodka – opracowuje funkcjonariusz wyznaczony przez Komendanta Centralnego Ośrodka;
- 3) okręgowego inspektoratu, ośrodka doskonalenia i ośrodka szkolenia – opracowują funkcjonariusze wyznaczeni przez właściwego dyrektora okręgowego.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, sporządza się:

- 1) w dwóch egzemplarzach dla Centralnego Zarządu – egz. nr 1 przechowuje dyrektor biura, egz. nr 2 pozostaje w dyspozycji funkcjonariusza, który pełni służbę w stanowisku dowodzenia Dyrektora Generalnego;
- 2) w trzech egzemplarzach dla:

- a) okręgowego inspektoratu – egz. nr 1 przechowuje dyrektor okręgowy, egz. nr 2 pozostaje w dyspozycji pełniącego służbę funkcjonariusza wyznaczonego przez dyrektora okręgowego, egz. nr 3 przesyła się dyrektorowi biura,
  - b) Centralnego Ośrodka – egz. nr 1 przechowuje kierownik działu ochrony, egz. nr 2 pozostaje w dyspozycji dowódcy zmiany, egz. nr 3 przesyła się dyrektorowi biura,
  - c) Ośrodka Doskonalenia Kadr Służby Więziennej w Popowie – egz. nr 1 przechowuje komendant tego ośrodka, egz. nr 2 pozostaje w dyspozycji dyżurnego ośrodka, egz. nr 3 przesyła się dyrektorowi biura;
- 3) w czterech egzemplarzach dla ośrodka szkolenia innego niż wymieniony w ust. 2 pkt 2 lit. c oraz ośrodka doskonalenia – egz. nr 1 przechowuje komendant tego ośrodka, egz. nr 2 pozostaje w dyspozycji dyżurnego, egz. nr 3 przechowuje pełniący służbę funkcjonariusz wyznaczony przez dyrektora okręgowego, egz. nr 4 przesyła się dyrektorowi biura.

§ 5. W instrukcji ochronnej określa się w szczególności:

- 1) funkcjonariusza wykonującego odpowiednio obowiązki kierownika działu ochrony, o których mowa w § 25 rozporządzenia w: Centralnym Zarządzie, okręgowym inspektoracie, Ośrodku Doskonalenia Kadr Służby Więziennej w Popowie lub innym ośrodku doskonalenia oraz ośrodku szkolenia;
- 2) system ochrony, o którym mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia, stosowany w zakładzie lub sposób ochrony, o którym mowa w § 8 rozporządzenia, stosowany w pozostałych jednostkach organizacyjnych;
- 3) posterunki i stanowiska wchodzące w skład działu ochrony;
- 4) stanowiska nie wchodzące w skład działu ochrony, a realizujące funkcje ochronne.

§ 6. 1. W opisie stanowiska uwzględnia się w szczególności: jego numer i nazwę, rodzaj, miejsce i czas pełnienia służby, uzbrojenie, wyposażenie i przeznaczenie oraz numer instrukcji szczegółowej dla danego stanowiska, zawierającej zakres obowiązków i zadań szczegółowych.

2. W opisie posterunku uwzględnia się w szczególności: jego numer i nazwę, rodzaj, miejsce i czas pełnienia służby, uzbrojenie, wyposażenie i przeznaczenie oraz numer instrukcji szczegółowej dla danego posterunku, zawierającej zakres obowiązków i zadań szczegółowych.

§ 7. 1. W rozliczeniu stanu etatowego działu ochrony określa się:

- 1) stanowiska działu ochrony nie wchodzące w skład zmiany;
  - 2) stanowiska i posterunki w zmianie oraz rezerwę składu zmiany, a także ich zmianowość;
  - 3) łączną ilość etatów dla zapewnienia funkcjonariuszom normatywnego czasu służby, gdy stosowany system lub sposób ochrony nie wymaga wzmocnienia (przeznaczonych na realizację urlopów, szkoleń, zwolnień lekarskich i zabezpieczenia 40 godzinnego tygodnia czasu służby).
- 2.** W zestawieniu stanowisk i posterunków ochronnych, wyszczególnia się ich ilość w porze dziennej i nocnej.
- 3.** W planie sytuacyjnym jednostki organizacyjnej, zawiera się graficzne przedstawienie, za pomocą znaków umownych, w szczególności:
- 1) obiektów budowlanych i budynków;
  - 2) miejsc i numerów stanowisk oraz posterunków, a także ich zmianowości;
  - 3) usytuowania i rodzaju stosowanych zabezpieczeń, o których mowa w § 77 pkt 1 lit. a, b, c, d, i – rozporządzenia, a także innych zabezpieczeń techniczno-ochronnych oraz środków sygnalizacji i łączności, uznanych przez kierownika jednostki organizacyjnej za mające podstawowe znaczenie dla bezpieczeństwa podległej jednostki;
  - 4) lokalizacji stanowisk lub rejonów, gdzie są wykorzystywane psy;
  - 5) usytuowania wartowni, magazynu uzbrojenia, wieżyczek ochronnych lub innych budowli dla posterunków uzbrojonych, centrali telefonicznej, remizy przeciwpożarowej, ujęć wody znajdujących się na zewnątrz budynków i budowli oraz na terenie jednostki organizacyjnej, a także głównych wyłączników prądu i gazu.
- 4.** Przy opracowywaniu planu, o którym mowa w ust. 3, należy uwzględnić teren przyległy do jednostki organizacyjnej oraz budynki i budowle na tym terenie, o ile mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej.
- 5.** W opisie wykorzystania psów uwzględnia się w szczególności:
- 1) liczbę psów oraz czas i sposób ich wykorzystania;
  - 2) sposób kontroli czujności psów wykorzystywanych do pełnienia służby wartowniczej.

6. W opisie systemu zabezpieczenia elektronicznego uwzględnia się w szczególności odcinki ogrodzenia ochronnego zabezpieczone elektronicznie, bramy i przejścia wyposażone w centralną blokadę krat oraz wykaz kamer telewizyjnych, ich lokalizację i pole obserwacji.

§ 8. 1. W instrukcji szczegółowej dla stanowiska w zmianie lub posterunku uwzględnia się, w szczególności:

- 1) opis stanowiska lub posterunku z podaniem jego rodzaju, miejsca i czasu pełnienia służby, a w przypadku posterunku uzbrojonego również pola obserwacji;
- 2) rodzaje uzbrojenia i wyposażenia;
- 3) wyszczególnienie prowadzonej dokumentacji;
- 4) zakres obowiązków i zadań w czasie gdy system lub sposób ochrony nie wymaga wzmocnienia;
- 5) zasady alarmowania i łączności z funkcjonariuszem pełniącym służbę w wartowni;
- 6) sposób współdziałania z funkcjonariuszami pełniącymi służbę na innych stanowiskach i posterunkach;
- 7) podstawowe zasady przekazywania informacji uzyskanych w wyniku prowadzenia czynności profilaktycznych, mogących mieć wpływ na porządek i bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej;
- 8) ogólne zadania w razie wystąpienia zdarzenia nadzwyczajnego;
- 9) zadania w razie wzmocnienia systemu lub sposobu ochrony.

2. Dla każdego stanowiska lub posterunku opracowuje się odrębną instrukcję szczegółową, pomimo występowania w jednostce organizacyjnej stanowisk lub posterunków realizujących takie same zadania.

§ 9. 1. W instrukcji w zakresie podejmowania działań ochronnych, odpowiednio do rodzaju i stopnia zagrożenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej, określa się obowiązki kierującego działaniami ochronnymi, organizację jednoczesnego prowadzenia działań ochronnych na wszystkich odcinkach ochrony, zwanego dalej „ochroną okrężną”, a także ustala się zasady i formy działań ochronnych, a w szczególności:

- 1) usytuowanie stanowiska dowodzenia;
- 2) skład sztabu, jego zadania i uprawnienia;
- 3) organizację grup interwencyjnych, ich wyposażenie w środki ochronne i zasady porozumiewania się;
- 4) obiekty i pomieszczenia podlegające szczególnej ochronie, w tym pomieszczenia kancelarii tajnej oraz inne pomieszczenia i strefy, w których przetwarza się informacje niejawne;
- 5) miejsca oraz pomieszczenia do odizolowania i rozlokowania osadzonych;
- 6) usytuowanie odwodu i punktu amunicyjnego oraz punktu medycznego i opieki nad rannymi;
- 7) sposób wykorzystania sił wsparcia.

2. Do obowiązków kierującego działaniami ochronnymi, o którym mowa w § 84 ust. 4 rozporządzenia, należy, w szczególności:

- 1) wyznaczenie swojego zastępcy;
- 2) zorganizowanie stanowiska dowodzenia;
- 3) zarządzanie prowadzenia na stanowisku dowodzenia rejestru wydarzeń, otrzymanych meldunków i informacji oraz wydanych poleceń;
- 4) zorganizowanie, w zależności od charakteru i rozmiaru zagrożenia oraz przewidywanego zakresu działań, grup interwencyjnych: uderzeniowej, odwodowej, transportowej, ratowniczej, przeciwpożarowej i medycznej;
- 5) wyznaczenie dowódców grup i określenie ich zadań.

3. Plan sytuacyjny do instrukcji, o której mowa w ust. 1, sporządza się na kopii planu sytuacyjnego jednostki organizacyjnej. Plan ten zawiera graficzne przedstawienie za pomocą znaków umownych, punktów, stanowisk i miejsc ważnych dla bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej, a w szczególności:

- 1) stanowiska dowodzenia;
- 2) obiekty i pomieszczenia podlegających szczególnej ochronie;
- 3) miejsca oraz pomieszczenia do odizolowania i rozlokowania osadzonych;
- 4) stanowiska ogniowe;
- 5) punkty obserwacyjne i oporu;
- 6) punkty amunicyjne;
- 7) punkty medyczne i punkty opieki nad rannymi;
- 8) miejsca lokalizacji odwodu oraz zgrupowania sił wsparcia i oddziałów Policji.

§ 10. W instrukcji alarmowej:

- 1) wskazuje się funkcjonariuszy upoważnionych, w określonych wypadkach, do zarządzenia alarmu;
- 2) ustala się zasady, środki i sposób alarmowania funkcjonariuszy.

§ 11. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej stosuje się ochronę okrężną. Przy organizowaniu ochrony okrężnej wyznacza się, w szczególności: punkty, stanowiska i miejsca, o których mowa w § 9 ust. 3.

§ 12. 1. W przypadku przeprowadzania ćwiczeń, o których mowa w § 87 rozporządzenia, uwzględnia się co najmniej raz udział funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i Policji.
2. Z przeprowadzonych ćwiczeń sporządza się protokół.

§ 13. 1. W porze dziennej wejście do zakładu jest otwierane przez bramowego na czas niezbędny.

2. W porze nocnej w zakładzie o pełnym systemie ochrony:

- 1) wejście otwiera na polecenie dowódcy zmiany nieuzbrojony funkcjonariusz wyposażony w kamizelkę kuloodporną, ubezpieczany przez funkcjonariusza uzbrojonego w broń palną. Dowódca zmiany nadzoruje te czynności, może również spełniać zadania ubezpieczającego;
- 2) dowódca zmiany i funkcjonariusz ubezpieczający zajmują miejsca uniemożliwiające dokonanie na nich bezpośredniej napaści przez osoby wchodzące do zakładu.

3. W jednostce organizacyjnej, innej niż wymieniona w ust. 2, sposób otwierania wejścia w porze dziennej i nocnej określa właściwy kierownik jednostki organizacyjnej w instrukcji ochronnej.

§ 14. 1. W porze nocnej celę lub inne pomieszczenie gdzie przebywają osadzeni otwiera funkcjonariusz ubezpieczany przez innego funkcjonariusza, na polecenie dowódcy zmiany. Dowódca zmiany nadzoruje te czynności, może również spełniać zadania ubezpieczającego.

2. Dowódca zmiany i funkcjonariusz ubezpieczający zajmują miejsca uniemożliwiające dokonanie na nich bezpośredniej napaści przez osadzonych.

3. W porze nocnej w oddziale mieszkalnym znajdującym się w szpitalu na terenie zakładu, gdzie przebywają osadzeni chorzy, zwanym dalej „oddziałem szpitalnym”, dowódca zmiany może, w uzasadnionych sytuacjach, zezwolić na otwarcie celi funkcjonariuszowi pełniącemu tam służbę.

4. W przypadku wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, przedsięwzięcia określone w § 25 ust. 1 pkt 3–4 i 6 stosuje się odpowiednio.

5. W sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia osadzonego, funkcjonariusz pełniący służbę w oddziale mieszkalnym może podjąć decyzję o otwarciu celi mieszkalnej, po uprzednim zawiadomieniu dowódcy zmiany i przy zachowaniu szczególnej ostrożności.

6. W ograniczonym i uproszczonym systemie ochrony, dyrektor może ustalić w instrukcji ochronnej odstępstwa od wymogów, o których mowa w ust. 1–3.

§ 15. 1. Funkcjonariusze sprawują ochronę wewnętrzną, pełniąc służbę w szczególności na:

1) stanowiskach nieuzbrojonych:

- a) dowódcy zmiany,
- b) doprowadzającego,
- c) przewodnika,
- d) rezerwy składu zmiany;

2) posterunkach nieuzbrojonych:

- a) oddziałowego,
- b) bramowego,
- c) spacerowego,
- d) widzeniowego,
- e) dozoruującego zatrudnionych,
- f) patrolowego.

2. Funkcjonariusze sprawują ochronę zewnętrzną, pełniąc służbę na stanowiskach lub posterunkach nieuzbrojonych. Funkcjonariusze sprawują także ochronę zewnętrzną, w przypadku wyposażenia ich w broń palną, na stanowiskach uzbrojonych, w szczególności – dowódcy konwoju i konwojenta albo na posterunkach uzbrojonych, w szczególności – wartownika.

§ 16. Funkcjonariusze i pracownicy wykonując zadania służbowe są zobowiązani przestrzegać zasad i przepisów w zakresie bhp i ppoż.

§ 17. 1. Wartownik osobę znajdującą się na pasie ochronnym, nie wymienioną w § 38 pkt 2 rozporządzenia, lub którą nie może rozpoznać, wzywa do zatrzymania komendą: **stój, w tył zwrot** i natychmiast powiadamia o tym dowódcę zmiany lub funkcjonariusza pełniącego służbę w wartowni.

2. W warunkach ograniczonej widoczności, wartownik wzywa wszystkie osoby zbliżające się do posterunku uzbrojonego do zatrzymania się komendą: **stój, kto idzie**, a następnie wzywa określoną osobę do podejścia celem rozpoznania komendą: **zbliżyć się do mnie, pozostałe osoby pozostają na miejscu**. W razie potrzeby wartownik żąda oświetlenia twarzy. Po rozpoznaniu osób uprawnionych do wejścia na pas ochronny zezwala im na przejście, komendą: **droga wolna**.

3. Wartownikowi przebywającemu na balkonie wieżyczki ochronnej nie wolno odkładać broni.

§ 18. Jeżeli w zakładzie linia wewnętrzna ogrodzenia ochronnego nie stanowi wygrodenia albo droga przemarszu funkcjonariuszy do posterunku uzbrojonego przebiega przez rejon zakładu w którym mogą przebywać osadzeni, wartownicy w porze dziennej przekazują sobie broń na posterunkach pod nadzorem dowódcy zmiany.

§ 19. Kierownik jednostki organizacyjnej ustala miejsce i zasady deponowania przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych od osób wchodzących na teren jednostki organizacyjnej.

§ 20. 1. Przedmioty niebezpieczne i niedozwolone znajdujące się poza celami mieszkalnymi, zabezpiecza się w zamkniętych pomieszczeniach lub pozostawia pod ochroną funkcjonariusza.

2. Przedmioty, o których mowa w ust. 1, w uzasadnionych przypadkach za zgodą dyrektora, mogą być użytkowane przez osadzonych bez stosowania wymogów określonych w ust. 1.

§ 21. 1. Przedmioty niebezpieczne podlegają odcinaniu przed wprowadzeniem ich do użytkowania.

2. Ewidencjonowanie przedmiotów, o których mowa w ust. 1, prowadzi się poprzez każdorazowe potwierdzenie czytelnym podpisem faktu ich wydania i zwrotu, z określeniem daty i godziny, rodzaju przedmiotu i jego stanu technicznego.

3. Przedmioty niebezpieczne wydaje się osadzonemu tylko na czas wykonywania określonego zadania.

§ 22. Wyznaczony funkcjonariusz nadzoruje załadunek pojazdu na terenie zakładu lub na terenie przywiezionego zakładu pracy, który ogranicza linia zewnętrzna ogrodzenia ochronnego. Po zakończeniu załadunku sporządza protokół załadowania pojazdu i po odprowadzeniu pojazdu do bramy przekazuje go bramowemu.

§ 23. 1. Wniosek w sprawie zakwalifikowania osadzonego do osadzonych zakwalifikowanych jako wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi aresztu śledczego lub zakładu karnego typu zamkniętego, w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu lub zakładu, zwanego dalej „wymagającym osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi”, a także wniosek w sprawie weryfikacji tej decyzji, sporządza kierownik działu ochrony.

2. Decyzja komisji penitencjarnej o zakwalifikowaniu do osadzonych, o których mowa w ust. 1, stanowi podstawę do sporządzenia karty szczegółowych zaleceń profilaktycznych stosowanych wobec osadzonego wymagającego osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi.

3. Dyrektor przesyła właściwemu dyrektorowi okręgowemu kopię wniosku z decyzją, o której mowa w ust. 2:

- 1) o zakwalifikowaniu do osadzonych wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi;
- 2) o weryfikacji zakwalifikowania do osadzonych, o których mowa w ust. 3 pkt 1.

4. Dyrektor przesyła dyrektorowi biura kopię wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 oraz kopię wniosku o weryfikacji zakwalifikowania do osadzonych wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi, w przypadku decyzji komisji penitencjarnej o odwołaniu zakwalifikowania.

5. Dyrektor niezwłocznie powiadamia dyrektora biura i właściwego dyrektora okręgowego o zakwalifikowaniu, odwołaniu zakwalifikowania, zwolnieniu lub przybyciu osadzonego, o którym mowa w ust. 1, do zakładu.

§ 24. 1. Kierownik działu ochrony sporządza w dwóch egzemplarzach kartę osadzonego wymagającego osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi. Nieaktualną kartę kierownik włącza do dokumentacji działu ochrony.

2. Kartę, o której mowa w ust. 1, po jednym egzemplarzu otrzymują dowódca zmiany i oddziałowy pełniący służbę w oddziale gdzie jest zakwaterowany osadzony, o którym mowa w ust. 1.

3. W karcie, o której mowa w ust. 1, określa się szczegółowe zalecenia profilaktyczne w zakresie sposobu postępowania w danym zakładzie z osadzonym wymagającym osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi. Sposób ten nie może ograniczać uprawnień tego osadzonego.

4. Zalecenia, o których mowa w ust. 3, zatwierdza dyrektor. Nie powtarza się w nich uregulowań wynikających z odrębnych przepisów.

5. Oddziałowy zapoznaje każdego funkcjonariusza, pozostającego w bezpośrednim kontakcie z osadzonym wymagającym osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi, z informacjami zawartymi w karcie tego osadzonego.

§ 25. 1. W czasie apelu w oddziale mieszkalnym, stosuje się następujące przedsięwzięcia ochronne:

- 1) wstrzymuje się ruch osadzonych w zakładzie;
- 2) w budynkach, w których odbywa się apel, zamyka się drzwi i kraty wejściowe oraz przejściowe;
- 3) wyznacza się funkcjonariusza wyposażonego w bezprzewodowe środki łączności do ubezpieczania apelu na zewnątrz oddziału mieszkalnego, który dysponuje kluczami do drzwi i krat wejściowych;
- 4) o rozpoczęciu i zakończeniu apelu w danym oddziale mieszkalnym, przeprowadzający apel informuje funkcjonariusza pozostającego w wartowni;
- 5) wyznacza się co najmniej jednego funkcjonariusza ubezpieczającego przeprowadzającego apel;
- 6) otwiera się kolejno drzwi tylko jednej celi lub innych pomieszczeń, w których przebywają osadzeni.

2. W oddziale mieszkalnym, w którym przeprowadza się apel, funkcjonariusze dysponują jedynie kluczami od cel i pomieszczeń, w których przebywają osadzeni.

3. Przedsięwzięcia ochronne, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio podczas przeprowadzania apeli w innym miejscu, niż wymienione w ust. 1.

4. W ograniczonym i uproszczonym systemie ochrony, dyrektor może ustalić odstępstwa od wymogów, o których mowa w ust. 1–3, określając je w instrukcji ochronnej.

§ 26. 1. Wyznaczony funkcjonariusz opracowuje plan kontroli cel i innych pomieszczeń, w których przebywają osadzeni. Plan zatwierdza dyrektor lub upoważniony przez niego funkcjonariusz.

2. Opracowując plan, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:

- 1) zachować zróżnicowaną częstotliwość kontroli;
- 2) objąć kontrolą wszystkie pomieszczenia w budynku lub oddziale;
- 3) zachować zwiększoną częstotliwość kontroli w celach i innych pomieszczeniach, których ściany stanowią część ogrodzenia ochronnego zakładu albo są usytuowane w jego pobliżu.

3. W czasie kontroli, o której mowa w ust. 1, zwraca się uwagę w szczególności na:

- 1) stan zabezpieczeń techniczno-ochronnych;
- 2) stan podłóg, ścian, stropów i okien;
- 3) stan, ilość i miejsce usytuowania sprzętu kwaterunkowego;
- 4) ilość odzieży i obuwia;
- 5) stan, ilość i rodzaj posiadanych przez osadzonych przedmiotów;
- 6) stan, ilość i rodzaj narzędzi wydanych osadzonym do użytku;
- 7) stan zagrożenia pożarowego.

4. Cele i pomieszczenia, w których osadzeni przebywają czasowo, poddaje się kontroli przed ich przybyciem i po ich wyjściu.

5. Po zakończeniu pracy lub nauczania, pomieszczenia gospodarcze, produkcyjne i biurowe, także przywięziennego zakładu pracy, w których są zatrudnieni osadzeni oraz pomieszczenia szkolne, w których przebywają osadzeni, poddaje się codziennej kontroli w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1–2 i 6–7.

6. Funkcjonariusz wyznaczony do kontroli, o której mowa w ust. 5, w przypadku stwierdzenia niepra-

widłowości niezwłocznie składa pisemny meldunek kierownikowi działu ochrony, a w czasie jego nieobecności dowódcy zmiany.

7. W ograniczonym i uproszczonym systemie ochrony, dyrektor może ustalić odstępstwa od wymogów, o których mowa w ust. 5, określając je w instrukcji ochronnej.

§ 27. 1. Cele mieszkalne oraz miejsca i pomieszczenia, w których przebywają osadzeni wymagający osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi, kontroluje się codziennie, ze szczególnym uwzględnieniem stanu zabezpieczeń techniczno-ochronnych.

2. Cele i pomieszczenia, w których przebywają osadzeni, o których mowa w ust. 1, otwiera się przy zachowaniu wzmożonych środków ostrożności w szczególności:

- 1) w obecności co najmniej dwóch funkcjonariuszy – w porze daytimej;
- 2) w obecności co najmniej trzech funkcjonariuszy – w porze nocnej i w czasie apelów.

3. O zamiarze wypuszczenia osadzonego, o którym mowa w ust. 1, z celi i po jego powrocie do niej, powiadamia się dowódcę zmiany.

§ 28. 1. Kontrolę paczki przeprowadza się z zachowaniem zasad higieny, w sposób nie pozbawiający artykułów spożywczych przydatności do spożycia, a innych przedmiotów – walorów użytkowych.

2. Opakowanie paczki można wydać osadzonemu po jego skontrolowaniu.

§ 29. 1. Kontrola generalna polega, w szczególności, na przeprowadzeniu w jednym czasie kontroli terenu zakładu i przywięziennego zakładu pracy zatrudniającego osadzonych, ograniczonego zewnętrzną linią ogrodzenia ochronnego oraz kontroli osobistej lub pobieżnej wszystkich osadzonych, kontroli cel, a także pomieszczeń, w których osadzeni stale lub czasowo przebywają.

2. Kontrolę generalną przeprowadza się według następujących zasad:

- 1) w każdym czasie kiedy dyrektor lub jego przełożony uzna przeprowadzenie takiej kontroli za zasadne; kontrola taka winna jednak być przeprowadzona co najmniej raz w półroczu;
- 2) kieruje nią dyrektor lub upoważniony przez niego funkcjonariusz, który dokonuje podziału osób biorących udział w kontroli na grupy, wyznacza ich dowódców i określa zadania;
- 3) biorą w niej udział wszyscy funkcjonariusze i pracownicy, którzy mają taki obowiązek zawarty w umowie o pracę, o ile nie wykonują innych zadań określonych przez dyrektora;
- 4) w czasie jej trwania wstrzymuje się lub ogranicza do niezbędnych potrzeb ruch osadzonych.

3. Od kontroli generalnej przywięziennego zakładu pracy można odstąpić w przypadku zatrudniania na jego terenie tylko skazanych w zmniejszonym systemie konwojowania lub bez konwojenta.

4. Wyniki kontroli opisuje się w zbiorczym protokole, który zatwierdza dyrektor.

§ 30. 1. Odpowiednio dyrektor, Komendant Centralnego Ośrodka oraz komendant ośrodka, określają terminy inspekcji i sposoby jej przeprowadzenia w podległej jednostce.

2. Inspekcje przeprowadza się w porze nocnej, po godzinach pracy administracji, a także w soboty i dni ustawowo wolne od pracy.

3. Każdy z wyznaczonych funkcjonariuszy ma obowiązek przeprowadzić inspekcję co najmniej dwa razy w miesiącu.

4. Wyniki inspekcji odnotowuje się odpowiednio w książce przebiegu służby dowódcy zmiany lub dyżurnego ośrodka.

5. O stwierdzonych w trakcie inspekcji nieprawidłowościach zagrażających bezpieczeństwu jednostki organizacyjnej niezwłocznie powiadamia się jej kierownika.

§ 31. 1. Dyrektor okręgowy uwzględniając zasady, o których mowa w § 30 ust. 2, określa terminy inspekcji i sposób ich przeprowadzenia w podległych jednostkach organizacyjnych oraz wyznacza funkcjonariuszy okręgowego inspektoratu do ich przeprowadzenia.

2. Każdą z podległych dyrektorowi okręgowemu jednostek organizacyjnych należy objąć inspekcją przez funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, co najmniej raz w półroczu.

3. Wyniki inspekcji, o której mowa w ust. 1, dokumentuje się w książce wizytacji jednostki organizacyjnej, w której przeprowadzono inspekcję.

4. O stwierdzonych w trakcie inspekcji nieprawidłowościach zagrażających bezpieczeństwu niezwłocznie powiadamia się kierownika jednostki organizacyjnej i właściwego dyrektora okręgowego.

§ 32. 1. Klucze specjalne, o których mowa w § 64 pkt 1 rozporządzenia, powinny być zróżnicowane, ocechowane i ewidencjonowane. Jeden klucz specjalny nie może umożliwić otwarcia drzwi i krat wejściowych do budynków i oddziałów mieszkalnych oraz drzwi i krat przejściowych w ciągach komunikacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 9.

2. Nośniki informacji w postaci kart magnetycznych lub zbliżeniowych muszą umożliwiać natychmiastową identyfikację ich użytkownika.

3. Klucze specjalne wydaje się upoważnionym użytkownikom za pokwitowaniem, na podstawie książki rozkładu służby lub wykazu użytkowników. Nie wolno ich samowolnie przekazywać i pozostawiać w miejscu dostępnym dla innych osób.

4. Dyrektor jednostki organizacyjnej określa klucze specjalne i sposób ich ocechowania uwzględniając zasady, o których mowa w ust. 1 oraz określa sposób postępowania z kluczami zwykłymi.

5. Jeden komplet kluczy specjalnych, zwany „kompletem podstawowym”, znajduje się w użytkowaniu. W porze nocnej w dyspozycji oddziałowego pozostają klucze od krat przejściowych w oddziale mieszkalnym i krat przejściowych pomiędzy oddziałami gdzie pełni służbę ten sam oddziałowy oraz do cel mieszkalnych. Pozostałe klucze kompletu podstawowego przechowywane są w wartowni.

6. Drugi komplet kluczy specjalnych, zwany „kompletem rezerwowym”, przechowuje się odpowiednio zabezpieczony w podręcznym magazynie uzbrojenia dowódcy zmiany.

7. Z kompletu, o którym mowa w ust. 6, wyłącza się klucz rezerwowy od podręcznego magazynu uzbrojenia dowódcy zmiany, który przechowuje się odpowiednio zabezpieczony w wartowni.

8. W zakładach, w których stosuje się pełny system ochrony, oddziałowy nie może posiadać kluczy od drzwi i krat wyjściowych z oddziału mieszkalnego. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może określić w instrukcji ochronnej odstępstwa od tej zasady.

9. Karta elektroniczna może umożliwić otwarcie drzwi i krat wejściowych do budynków i oddziałów mieszkalnych oraz drzwi i krat przejściowych w ciągach komunikacyjnych tylko w zakresie niezbędnym do realizacji czynności służbowych wykonywanych przez jej użytkownika.

§ 33. W rejonie wartowni, w zakładach nowobudowanych lub remontowanych, instaluje się wyłączniki dopływu energii elektrycznej i gazu dla zakładu lub poszczególnych jego rejonów, jak również urządzenia umożliwiające przerwanie łączności przewodowej w budynkach i nadawania programu przez radiowęzeł.

§ 34. Przyciski do sterowania otwarciem i zamykaniem bram, drzwi i krat zabezpiecza się przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 35. 1. Cele przeznaczone dla osadzonych wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi, nie mogą być zlokalizowane przy ścianach stanowiących linię zewnętrzną ogrodzenia ochronnego. Okna tych cel podlegają stałej obserwacji przez funkcjonariusza pełniącego służbę na posterunku.

2. Lokalizacja cel dla osadzonych, o których mowa w ust. 1, jest dopuszczalna na najwyższej kondygnacji, na parterze oraz w narożnikach budynków mieszkalnych i przy klatkach schodowych, jeżeli zabezpieczenia techniczno-ochronne, odpowiednio stropu, podłóg lub ścian celi, uniemożliwiają dokonanie z niej ucieczki.

§ 36. Okna cel przeznaczonych dla osadzonych wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi, usytuowanych poza oddziałem dla tej kategorii osadzonych, oznacza się na ścianie budynku w sposób wyróżniający je od pozostałych okien.

§ 37. 1. Plac spacerowy dla osadzonych wymagających osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi nie może przylegać do linii zewnętrznej ogrodzenia ochronnego zakładu.

2. Ogrodzenie placu wykonane z materiału pełnego lub prętów metalowych może stanowić linię ogrodzenia wewnętrznego zakładu.

§ 38. 1. W zakładzie i przywieziennym zakładzie pracy w miesiącach kwietniu i październiku, przeprowadza się komisyjne przeglądy stanu i potrzeb zabezpieczeń techniczno-ochronnych.

2. W skład komisji dokonującej przeglądu, o którym mowa w ust. 1, powołanej przez dyrektora wchodzi: zastępca dyrektora, jako przewodniczący oraz kierownik działu ochrony, a także inni funkcjonariusze wyznaczeni przez dyrektora. W jednostce, w której brak jest etatu zastępcy dyrektora, prze-

wodniczącym komisji jest kierownik działu ochrony. W uzasadnionych przypadkach, dyrektor może wyznaczyć inny skład komisji.

3. Z przeglądu, o którym mowa w ust. 1, komisja sporządza protokół. Do protokołu dołącza się harmonogram określający termin realizacji wniosków oraz osoby za to odpowiedzialne.

4. Protokół i harmonogram zatwierdza dyrektor.

§ 39. Przewodnik tresuje w ramach tresury doskonalącej, prowadzonej w zakładzie:

- 1) co najmniej 20 godzin w miesiącu psa, o którym mowa w § 83 pkt 1–5 rozporządzenia, zwanego dalej „psem służbowym”;
- 2) co najmniej przez godzinę w każdy dzień pracy administracji psa, o którym mowa w § 83 pkt 6–8 rozporządzenia, zwanego dalej „psem specjalnym”.

§ 40. 1. Stan etatowy psów ustala dyrektor uwzględniając, w szczególności:

- 1) przeznaczenie budynków i budowli w zakładzie;
- 2) sposób wykorzystania psów;
- 3) czas służby psa;
- 4) sposób wykonywania służby przez psa;
- 5) liczbę rezerwowych psów służbowych.

2. Liczbę psów rezerwowych wykorzystywanych do służby wartowniczej planuje się w ilości nie przekraczającej połowy liczby ustalonej na podstawie ust. 1 pkt 1–4, pod warunkiem, że wynosi ona co najmniej 3 psy.

3. W ograniczonym i uproszczonym systemie ochrony nie wykorzystuje się psów służbowych.

§ 41. 1. Psy służbowe pełnią służbę wartowniczą:

- 1) luzem w sektorze lub na uwięzi, w linii ogrodzenia ochronnego, w szczególności od zmiernych do świtu i w warunkach ograniczonej widoczności;
- 2) luzem w wygrodzonych rejonach lub w dużych pomieszczeniach, na terenie zakładu;
- 3) na uwięzi z łańcucha lub linki stalowej, w miejscach o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa zakładu, jak bramy, wejścia, przejścia, magazyny materiałów łatwopalnych i niebezpiecznych.

2. Psy służbowe pełniące służbę w rejonach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie mogą mieć możliwości ich opuszczenia i stworzenia zagrożenia dla osób przebywających poza tymi rejonami, przy czym znajdujące się tam urządzenia i materiały nie mogą zagrażać ich życiu lub zdrowiu.

3. Pies, który nie ma nawyku sygnalizowania obecności nieznanego mu osoby w rejonie pełnienia przez niego służby, nie może pełnić służby samodzielnie.

§ 42. 1. Przewodnik może rozprawdzać jednocześnie nie więcej niż dwa psy służbowe.

2. Przed pozostawieniem psa przeznaczonego do pełnienia służby wartowniczej, przewodnik sprawdza stan zabezpieczeń techniczno–ochronnych w rejonie pełnienia służby przez psa.

3. Rejon pełnienia służby przez psa zmienia się co najmniej jeden raz w czasie służby zmiany.

4. Zachowanie psa służbowego w czasie pełnienia służby kontroluje się co najmniej raz na 2 godziny.

§ 43. 1. W czasie przeszukiwania pomieszczeń, pojazdów lub terenu pies może poruszać się luzem lub na smyczy.

2. Pies służbowy nie może zagrażać bezpieczeństwu osób postronnych, a psu należy zapewnić warunki, które nie będą zagrażać jego zdrowiu.

§ 44. 1. W czasie patrolowania terenu jednostki organizacyjnej w porze dziennej, przewodnik prowadzi psa służbowego w kagańcu i na smyczy. W porze nocnej pies może poruszać się bez smyczy, w odległości zapewniającej jego obserwację i wykonywanie przez niego poleceń przewodnika.

2. Podczas wykorzystywania psa do tropienia śladów, przewodnik prowadzi go na linie i jest ubezpieczony przez innego funkcjonariusza z odległości 20–30 m.

§ 45. Dyrektor może powierzyć przewodnikowi, za jego zgodą, całodobową opiekę nad psem specjalnym poza terenem jednostki organizacyjnej.

- § 46. 1.** Konwojowanie osadzonego pieszo odbywa się pojedynczo lub w grupie w szyku zwartym w kolumnie marszowej, zgodnie z przepisami o ruchu pieszym na drogach publicznych.
- 2.** Kolumna marszowa porusza się w następujący sposób:
- 1) kolumnę prowadzi konwojent zapoznany z trasą przemarszu;
  - 2) po bokach i z tyłu kolumnę ochraniają pozostali konwojenci;
  - 3) dowódca konwoju podąża z tyłu kolumny.
- 3.** W czasie konwojowania pojedynczego osadzonego konwojent idzie obok niego, zaś dowódca konwoju, kilka kroków z tyłu.
- § 47.** W czasie konwojowania samochodem więźniarką:
- 1) osadzonych konwojowanych rozmieszcza się z uwzględnieniem stopnia ich zagrożenia dla bezpieczeństwa konwoju, a także potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa poszczególnym osadzonym;
  - 2) konwojentów rozmieszcza się w samochodzie, po uprzednim zamknięciu drzwi przedziału przeznaczonego dla osadzonych;
  - 3) drzwi przedziału i kratę wewnętrzną na czas jazdy zamyka się na klucz, który przechowuje dowódca konwoju, zajmujący miejsce w kabinie obok kierowcy;
  - 4) dowódca konwoju ustala zasady porozumiewania się z konwojentami;
  - 5) osadzeni mogą wyjść z pojazdu dopiero po odpowiednim rozstawieniu konwojentów na zewnątrz samochodu.
- § 48. 1.** W czasie konwojowania pieszo, jeżeli w skład konwoju wyznaczono przewodnika z psem służbowym, zajmuje on miejsce zapewniające obserwację osadzonych i trasę przemarszu oraz umożliwiający natychmiastowe przeciwdziałanie zagrożeniu.
- 2.** Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio – jeżeli są takie możliwości – w czasie konwojowania osadzonych pojazdem konwojowym.
- § 49.** W czasie konwojowania chorych samochodem sanitarnym:
- 1) Służby Więziennej – konwojent wraz z chorym zajmują miejsca w jego tylnej części, a dowódca konwoju w kabinie kierowcy;
  - 2) zakładu opieki zdrowotnej – sposób konwojowania ustala dowódca zmiany w porozumieniu z lekarzem.
- § 50.** W czasie konwojowania osadzonych mikrobusem lub autobusem:
- 1) konwojentów rozmieszcza się przy drzwiach;
  - 2) dowódca konwoju zajmuje miejsce obok kierowcy;
  - 3) dowódca konwoju ustala zasady porozumiewania się z konwojentami;
  - 4) osadzeni mogą wyjść z pojazdu dopiero po odpowiednim rozstawieniu konwojentów na zewnątrz samochodu.
- § 51. 1.** W czasie konwojowania osadzonego samochodem osobowym zabrania się umieszczania osadzonego na miejscu obok kierowcy lub bezpośrednio za jego plecami.
- 2.** W czasie konwojowania osadzonych samochodem ciężarowym przystosowanym konstrukcyjnie do przewozu osób:
- 1) osadzeni siedzą na ławkach lub bezpośrednio na skrzyni ładunkowej twarzą w kierunku jazdy, a konwojent zajmuje miejsce w tylnej części pojazdu;
  - 2) dowódca konwoju zajmuje miejsce w kabinie kierowcy, uprzednio ustalając zasady porozumiewania się z konwojentami.
- § 52. 1.** Jeżeli konwojowanie odbywa się równocześnie kilkoma pojazdami, dowódca konwoju organizuje kolumnę samochodową i ustala trasę przejazdu z dowódcami poszczególnych pojazdów konwojowych.
- 2.** Odległość między pojazdami wchodzącymi w skład kolumny nie może wykraczać poza pole widzenia dowódców poszczególnych pojazdów.
- 3.** Dowódca konwoju powinien znajdować się w ostatnim, a jego zastępca w pierwszym pojeździe kolumny.

§ 53. W przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa konwoju, w szczególności, napadu na konwój, katastrofy pojazdu, ucieczki, choroby lub zgonu osadzonego, dowódca konwoju obowiązany jest do podjęcia odpowiednich działań ochronnych i organizacyjnych oraz bezwłocznego powiadomienia dyrektora, który wyznaczył konwój.

§ 54. W razie napadu na konwój, dowódca konwoju podejmuje działania ochronne. O napadzie zawiadamia wszelkimi dostępnymi środkami najbliższą jednostkę Policji i najbliższą jednostkę organizacyjną.

§ 55. 1. W razie ucieczki osadzonego, dowódca konwoju zabezpiecza pozostałych osadzonych, w miarę możliwości organizuje pościg bezpośredni oraz zawiadamia o ucieczce Policję i najbliższą jednostkę organizacyjną.

2. Dowódca konwoju kontynuuje konwojowanie do miejsca przeznaczenia, jeżeli zbieg został ujęty. W razie nie ujęcia go, dowódca stosuje się do poleceń przełożonego.

§ 56. Dowódca konwoju w razie katastrofy pojazdu:

- 1) grupuje osadzonych w jednym miejscu i organizuje ich ochronę;
- 2) w miarę możliwości organizuje pomoc medyczną.

§ 57. 1. W razie choroby osadzonego dowódca konwoju zapewnia niezbędną pomoc medyczną.

2. Jeżeli stan zdrowia osadzonego pozwala na kontynuowanie konwoju, chorego należy przewieźć do najbliższego zakładu, przy którym funkcjonuje szpital.

3. W razie konieczności umieszczenia chorego w zakładzie opieki zdrowotnej, dowódca konwoju zwraca się do najbliższej jednostki organizacyjnej lub Policji o zapewnienie konwoju nad chorym.

4. W razie śmierci osadzonego konwojowanego dowódca konwoju ma obowiązek bezzwłocznie powiadomić o zaistniałym zdarzeniu Policję i kierownika jednostki organizacyjnej, który organizował konwój.

§ 58. 1. Po powrocie do jednostki organizacyjnej dowódca konwoju, wykonującego konwojowanie na innej podstawie niż z polecenia dyrektora, zapoznaje z przebiegiem konwojowania kierownika działu ochrony, a w razie jego nieobecności dowódcę zmiany oraz przedkłada im do zapoznania się książkę przebiegu służby konwojowej.

2. Dowódca konwoju, wykonującego konwojowanie na podstawie polecenia dyrektora, po powrocie do zakładu informuje o przebiegu konwojowania kierownika działu ochrony, a w razie jego nieobecności dowódcę zmiany. W razie zaistnienia wydarzenia naruszającego bezpieczeństwo konwoju lub ustalony porządek w czasie konwojowania, składa pisemny raport.

§ 59. 1. Kierownik działu ochrony lub upoważniony przez niego funkcjonariusz, udziela konwojentowi grupy roboczej przed rozpoczęciem przez niego konwojowania, instruktażu i zapoznaje go z instrukcją dla miejsca pracy osadzonych.

2. Instruktażu, o którym mowa w ust. 1, udziela się także funkcjonariuszom wyznaczonym do kontroli miejsc pracy, jak również pracownikowi kontrahenta wyznaczonemu do współpracy z zakładem podczas zatrudnienia osadzonego, a także sprawującemu nadzór nad nim.

3. Dyrektor ustala plan kontroli miejsc pracy osadzonych zatrudnionych poza terenem zakładu oraz wyznacza funkcjonariuszy do ich realizacji.

§ 60. 1. Konwojent grupy roboczej otrzymuje na czas wykonywania zadań:

- 1) instrukcję określającą w szczególności: miejsce, rodzaj i zakres wykonywanej pracy przez skazanych, sposób zabezpieczenia ochronnego, rozmieszczenie pomieszczeń socjalnych, zasady współpracy z wyznaczonym pracownikiem kontrahenta oraz sposób alarmowania i łączności z macierzystym zakładem, a także najbliższą jednostką organizacyjną;
- 2) wykaz zatrudnionych osadzonych;
- 3) zeszyt uwag z przebiegu dnia pracy, do którego wpisują również wyniki kontroli, swoje spostrzeżenia i polecenia, funkcjonariusze wyznaczeni do kontrolowania miejsc pracy.

2. Konwojent grupy roboczej po powrocie do zakładu, przedstawia zeszyt uwag do zapoznania się kierownikowi działu ochrony lub dowódcy zmiany.

§ 61. 1. Konwojent w czasie konwojowania osadzonego poza terenem jednostki organizacyjnej utrzymuje broń w stałej gotowości do użycia, nie wolno mu jej przekazywać osobom nieupoważnionym.

2. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, pełni służbę z zachowaniem zasad bezpieczeństwa określonych w instrukcji dla danego wzoru broni.

§ 62. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 13 sierpnia 2010 roku ¹⁾.

---

¹⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia traci moc zarządzenie Nr Z-1/2004 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 8 stycznia 2004 r. w sprawie *ustalania metod i form działalności w zakresie ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej*

UZASADNIENIE

Prawną podstawę do wydania zarządzenia stanowi art. 11 ust. 1 pkt 3, 11 i 12 oraz ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2010 r. Nr 79, poz. 523). Z chwilą wejścia w życie nowej ustawy o Służbie Więziennej traci moc dotychczas obowiązujące Zarządzenie Nr Z-1/2001 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 8 stycznia 2004 r. w sprawie *ustalania metod i form działalności w zakresie ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej*.

Zmiany dokonane w stosunku do poprzedniego tekstu zarządzenia polegają na aktualizacji podstawy prawnej w związku z wejściem w życie Ustawy o Służbie Więziennej. Uporządkowano kwestie dotycząca nadawania klauzuli dokumentacji ochronnej dostosowując przepis do ogólnych wymogów dotyczących informacji niejawnych.